

Monumentnummer*: 520639

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 16 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82712/75

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Breukelen Stichtse Vecht Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Breukelen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Breukelen L 416

Omschrijving**

Inleiding

DIENSTWONING van het type veerhuis, met SCHUURTJE uit 1891 naar ontwerp van 1888 in de stijl van de Neo-Hollandse Renaissance is gebouwd in opdracht van Rijkswaterstaat. De dienstwoning aan de Kanaaldijk West is gelegen tussen het Amsterdam-Rijnkanaal en de westelijk daarvan gelegen spoorlijn Utrecht-Amsterdam. De woning is door de latere ophoging van de kanaaldijk deels in het dijklichaam opgenomen.

Het pand fungeerde als woning voor de pontwachter voor het voetveer 'De Aa'. Het veer werd in 1892 in gebruik genomen en functioneert nog steeds. Ten noorden van de woning bevindt zich een identieke woning voor de overtoomwachter.

Omschrijving

Het woonhuis is in grauwe baksteen (in kruisverband met spouw, met uitgemetseld trasraam en knipvoeg) opgetrokken vanuit een rechthoekige plattegrond. Het vrijstaande, deels onderkelderde bouwvolume bestaat uit één bouwlaag met een zadeldak gedekt met gesmoorde kruispannen. Aan de achtergevel (westzijde) bevindt zich een lagere uitbouw onder lessenaarsdak en een gemetselde koekoek voor de kelder. Het oostelijke dakvlak wordt doorsneden door een niet-oorspronkelijke dakkapel. Er bevinden zich twee gemetselde schoorstenen. Op de nok is een siersmeedwerk met koperen windvaan geplaatst. De gevels worden geleed door

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gecementeerde en wit geschilderde banden en hoekstenen. De ventilatieroosters van de spouw bestaan uit gietijzeren rozetten. De rechtgesloten vensters en deur in de eerste bouwlaag zijn uitgevoerd met boogvelden met meerkleurig siermetselwerk onder rondboogvormige ontlastingsbogen met gecementeerde blokken en sluitstenen. De vensters zijn voorzien van houten paneelluiken en T-schuiframes met natuurstenen lekdorpels. De drieassen tellende, symmetrisch ingedeelde voorgevel (oostzijde) bevat een centraal geplaatste entree met natuurstenen stoep, strokendeur met smeedijzeren hang- en sluitwerk en bovenlicht. De langsegevels worden afgesloten met gemetselde sierranden en uitgemetselde gootklossen onder een geprofileerde houten gootlijst. De achterdeur in de uitbouw aan de westzijde is als in de voorgevel uitgevoerd met een rijk beslagen houten deur en natuurstenen stoep. Het houten voorportaal met plat dak is niet oorspronkelijk. De kopgevels (noord- en zuidgevels) zijn trapgevels met geprofileerde dekplaten. In de top bevindt zich een gemetselde, uitkragende gevelmakelaar met een kunststenen segmentboogvormig fronton ter bekroning. In de topgevel zijn smeedijzeren sierankers toegepast. In de topgevels bevindt zich telkens één rechtgesloten venster met hanekam en een houten stolpraam. De indeling van het interieur is grotendeels oorspronkelijk. De bakstenen schuur is opgetrokken vanuit een rechthoekige plattegrond. Het zadeldak tussen topgevels met hoog opgemetselde schouderstukken, is gedekt met gesmoorde platte friese pannen. De voorgevel die is gericht naar de woning heeft een onder een rollaag geplaatste deur en boven een luik. De houten aanbouwen aan de achtergevel is van ondergeschikt belang.

Waardering

De woning met bijbehorende schuur is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf bewaard voorbeeld van een dienstwoning uit 1891 in Neo-Hollandse Renaissance-stijl, gebouwd in opdracht van Rijkswaterstaat, en vanwege de functie als uitdrukking van en herinnering aan de geschiedenis van het kanaal. De woning heeft ensemblewaarde vanwege de relatie met de nabij gelegen overtoomwachterswoning en vanwege de beeldbepalende ligging aan het Amsterdam-Rijnkanaal en de ruimtelijk-functionele relatie met dit kanaal. Van bouwkundig belang als vroeg voorbeeld van een constructiewijze met de toepassing van een spouw.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Transport

Woonhuis(K)

Functie

Veerhuis

Woonhuis